

Warszawa, 05-03-2022 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

WZF.7040.9.2018.TO

Adam Niedzielski

Minister Zdrowia

via ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie informuję, że z prośbą o pomoc do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się pracownik ochrony z wrodzonym, głębokim niedowidzeniem oka lewego. Wnioskodawca wskazuje, że rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wpis lub posiadających wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej (Dz.U. poz. 2323 ze zm. dalej: rozporządzenie) dyskwalifikuje go z pracy w charakterze kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej.

Zainteresowany pracuje jako pracownik ochrony fizycznej. Nie został jednak wpisany na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Firma zaproponowała mu awans na stanowisko kierownicze, na które wymagany jest taki wpis. Posiada on głębokie niedowidzenie oka lewego, które w praktyce uznawane jest jako ślepotą jednego oka. Nigdy okiem lewym nie widział, choroby zaćmy i małowocza są wrodzone. Uszkodzenie wzroku jest nieodwracalne. Oko prawe przejęło wszystkie funkcje oka

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Tel. centr. (+48 22) 55 17 700
Infolinia obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
bip.brpo.gov.pl

lewego. Taki stan wzroku dyskwalifikuje z pracy w charakterze kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej. Zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach prawa, kandydat na kwalifikowanego pracownika ochrony musi charakteryzować się „stereo-wzrocznością”. W ocenie wnioskodawcy wrodzona wada nie powoduje, żeby odstawał on od osób o widzeniu obuocznym.

W niniejszej sprawie Rzecznik zwrócił się do Konsultanta krajowego ds. okulistyki wskazując, że zgodnie z wymaganiami rozporządzenia (§ 2 ust. 1 pkt 2 lit. a) badania specjalistyczne, w tym okulistyczne, w zakresie oceny stanu narządu wzroku, przeprowadzane są zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 151 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955, z późn. zm.). Sposób oceny stanu narządu wzroku został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 sierpnia 2019 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestru broń pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną (Dz.U. z 2021 roku, poz. 2178). Został on przedstawiony w formie następującej tabeli:

SPOSÓB OCENY STANU NARZĄDU WZROKU

Lp.	Zakres oceny	Opis oceny
1	Ostrość	Oka lepiej widzącego - nie mniej niż 0,8 Oka gorzej widzącego - nie mniej niż 0,5
2	Korekcja	Bez ograniczeń: okularowa, soczewkami kontaktowymi, wewnątrzgałkowymi, pod warunkiem dobrej tolerancji i adaptacji do korekcji; dopuszczalna korekcja w granicach: $\pm 8,0$ D
3	Rozpoznawanie barwy	Prawidłowe rozpoznawanie barwy czerwonej, zielonej i żółtej
4	Pole widzenia	Prawidłowe (ocena za pomocą perymetru)
5	Widzenie obuoczne	Prawidłowe
6	Widzenie zmierzchowe	Prawidłowe

Zauważyć przy tym należy, że zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz.U. z 2020 r. poz. 838 ze zm.) pracownik ochrony przy wykonywaniu zadań ochrony osób i mienia ma prawo m.in. do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego czy broni palnej (w przypadku wydania pozwolenia na broń przeprowadzane jest tożsame badanie wzroku).

Rzecznik podniósł, że analogiczne wymagania dotyczące wzroku obowiązywały osoby ubiegające się o uprawnienia do zawodowego kierowcy. Tymczasem transponując dyrektywę Komisji (UE) 2016/1106 z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie praw jazdy (Dz.Urz. UE L 183 z 8 lipca 2016 r.) zmieniono, a następnie wydano rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców (Dz.U. z 2020 r. poz. 2213), które wprowadziło dla osób z jednooczną korzystniejszą regulację. Z przepisów wynika, że osoby takie (po 6-miesięcznym okresie adaptacji w przypadku powstania znacznej i nagłej utraty możliwości widzenia na jedno oko), będą, pod pewnymi warunkami, mogły kierować pojazdami.

W ocenie wnioskodawcy obowiązujące przepisy w zakresie oceny stanu narządu wzroku dotyczące kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej są niedostosowane do współczesnych realiów. Z jednej strony bowiem osoby z wrodzoną jednooczną będą mogły prowadzić osiemnastotonowy pojazd, z drugiej strony nie będą miały prawa do wpisu na listę kwalifikowanych pracowników ochrony. W związku z powyższym Rzecznik poprosił o wyjaśnienie czy w świetle aktualnej wiedzy medycznej wrodzona/względnie nabyta (po określonej przepisami karencji) jednooczność powinna stanowić przeszkodę do ubiegania się o wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony oraz o pozwolenie na broń palną (np. dla celów łowieckich czy sportowych).

W odpowiedzi Konsultant krajowy ds. okulistyki prof. dr hab. n. med. Marek Rękas wskazał, że w Jego ocenie przepisy regulujące wydawanie decyzji w tej sprawie nadmiarowe. Decyzja wydana jest prawidłowa i zgodna z obecnymi przepisami, natomiast od strony merytorycznej trudno nie uznać, że prowadzenie pojazdu

mechanicznego przez kierowcę jednoocznego czyli pozbawionego widzenia stereoskopowego może być porównywalne do pracy pracownika mogącego wykorzystać środki przymusu bezpośredniego. W opinii Profesora brak widzenia obuocznego, przy zachowaniu widzenia jednego oka na odpowiednim poziomie, może być wystarczający do wykonywania zawodu w zakresie ochrony mienia.

Zauważenia także wymaga, że w przypadku rozpoczęcia procesu legislacyjnego w tej sprawie Pan Profesor wyraził gotowość współpracy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 poz. 627, ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu rozwiązania przedstawionego problemu.

Załącznik 1

Łączę wyrazy szacunku,

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
/-podpisano elektronicznie/